

Snižování regionálních nerovností prostřednictvím decentralizace

Šárka Laboutková
Pavla Bednářová

Struktura:

- ▶ 1. Cíl prezentace – stanovení hypotézy
- ▶ 2. Teoretické souvislosti
- ▶ 3. Regionální disparity a jejich měření
- ▶ 4. Index decentralizace
- ▶ 5. Empirická analýza vzájemného vztahu
- ▶ 6. Závěry

1. Cíl prezentace – stanovení hypotézy

- ▶ Cílem je najít, kvantifikovat a vyhodnotit vzájemný vztah mezi decentralizací a regionálními nerovnostmi v ekonomice
- ▶ Stanovená hypotéza: v zemích s vysokým stupněm fiskální a politické decentralizace budou menší regionální disparity

2. Teoretické souvislosti

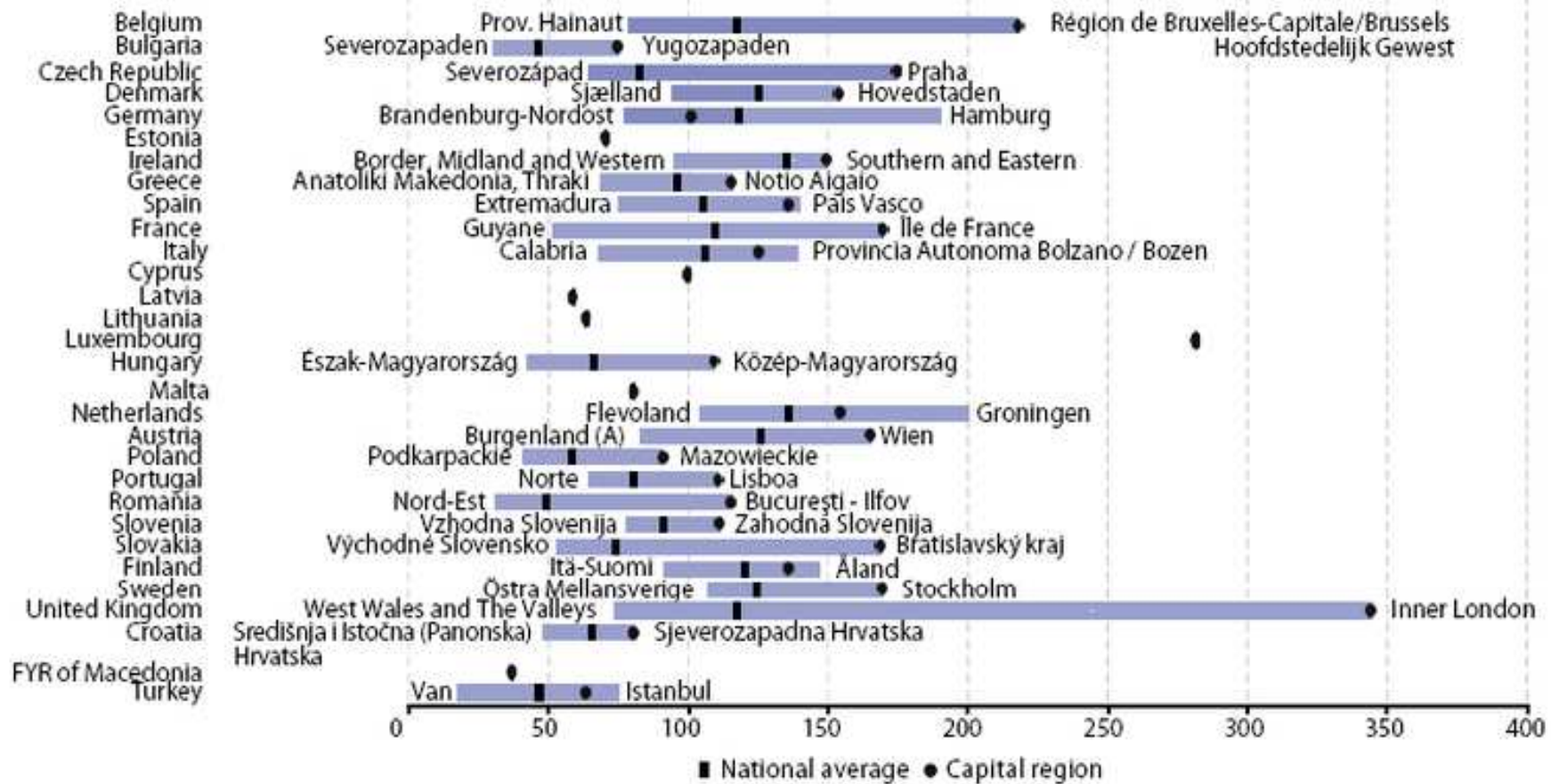
- ▶ Dosavadní výzkumy nedosáhly jednoznačné shody
- ▶ Většina autorů se zabývá zejména fiskální decentralizací **x** obtížná kvantifikace politické decentralizace
- ▶ Národní nikoli regionální zdroje
- ▶ Kohezní politika není synonymem redistribuční politiky, ale politikou rozvoje
- ▶ Decentralizace je soubor kvantitativních a kvalitativních faktorů, které se vzájemně doplňují

3. Regionální disparity a jejich měření

- ▶ Indikátor rozptylu (disperze) regionálního HDP/obyv. zveřejňuje EUROSTAT od roku 2007

- ▶
$$D = 100 \frac{1}{Y} \sum_{i=1}^n | (y_i - Y) | (p_i/P)$$

- ▶ D představuje sumu absolutních rozdílů mezi regionálními a celonárodním HDP na obyvatele, měřen v běžných tržních cenách a vážen regionálními podíly obyvatel na celkové populaci (v %)

(*) Turkey, 2006.

HDP/obyv. (PPS); nejvýkonnější a nejméně výkonný region NUTS2, 2008 (v % průměru EU-27, EU-27 = 100) ➤➤

EUROSTAT, 2011. *GDP at regional level.*

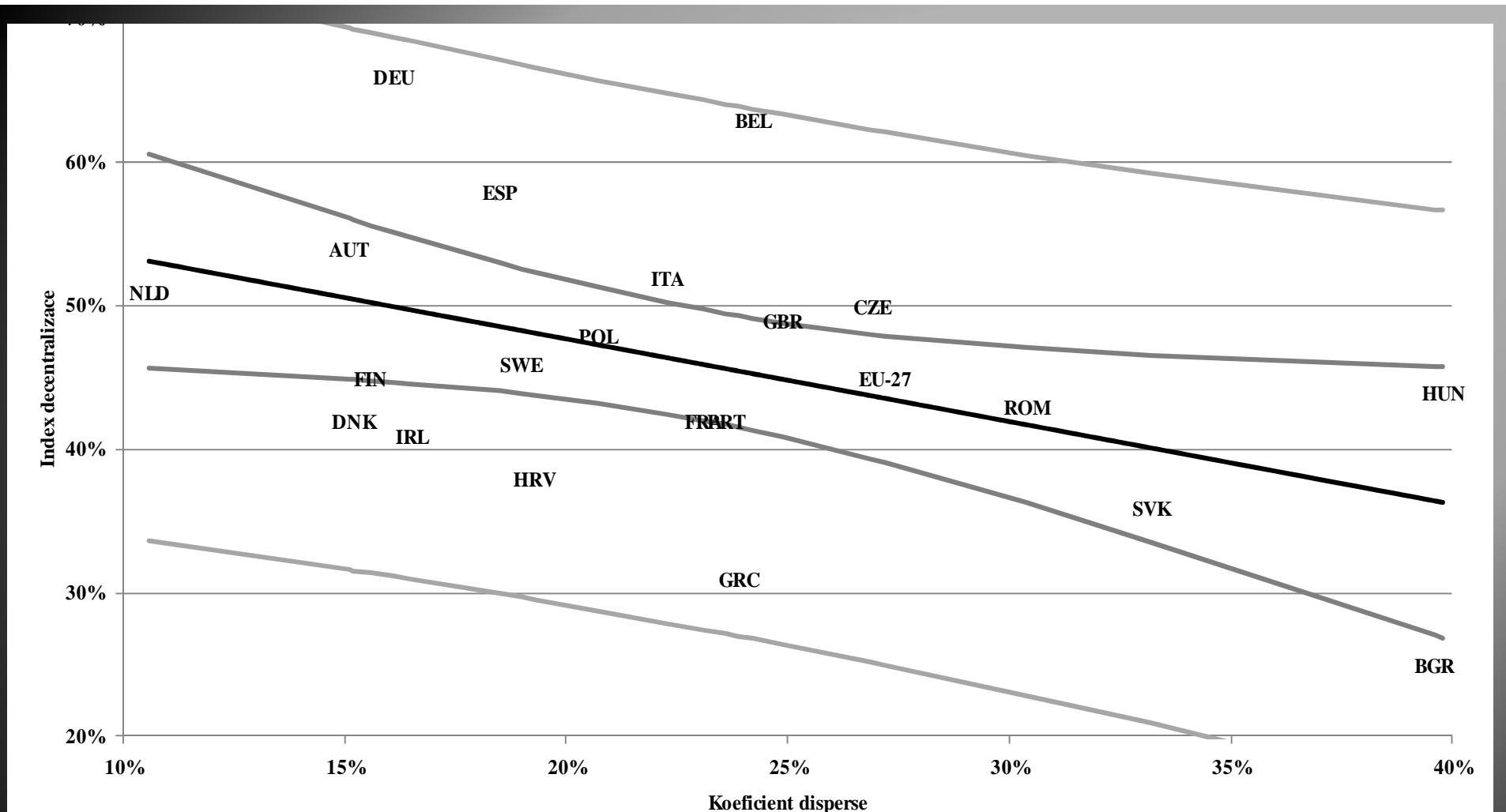
4. Index decentralizace

- ▶ Empirický výzkum společnosti The Assembly of European Regions (AER) – 270 regionů ze 33 zemí a 16 mezinárodních organizací a ekonomického institutu BAK BASEL (2009)
- ▶ Analýzy porovnává všechny veřejné pravomoci (resp. regulační moc) v zemi – celkem 185 pozorovatelných aspektů
- ▶ Čím více kompetencí regiony a municipality mají, tím více jsou tyto země považovány za státy s větší decentralizací

Index decentralizace	Agregáty	Subindex	Ukazatel
Index decentralizace (100)	<i>Decentralizace v rozhodování (60)</i>	Administrativní decentralizace (12)	EU (2) Zaměstnanci (10)
		Funkční decentralizace (25)	Rozhodovací moc (16.8) Implementační moc (6.3) Území (1.9)
		Politická decentralizace (20)	Národní parlament (3) Politické vztahy (11) Regionální ústava (1) Regionální vláda (4) Politická distribuce moci (1)
		Vertikální decentralizace (3)	Počet úrovní (1) Prvky úrovně (1) Hierarchická struktura (0.5) Zbytková autonomie (0.5)
	<i>Finanční decentralizace (40)</i>	Finanční decentralizace (40)	Vyrovnávací systém (1.4) Stimuly (6) Zdaňovací pravomoc (5.6) Zadlužení (2) Příjmy (10) Výdaje (6) Veřejná spotřeba (4) Finanční rovnováha (2) Finanční vyrovnání (3)

5. Empirická analýza vzájemného vztahu

- ▶ Vzájemný vztah je prokazován na vzorku 22 evropských zemí EU
- ▶ Existuje zde statisticky významná souvislost mezi decentralizací a regionální nerovnoměrností
- ▶ Vzájemný lineární vztah je vyjádřen rovnicí:
Index decentralizace (2009) = 0,592001 - 0,576236 * Koeficient disperse (2009)
- ▶ 1% zvýšení indexu decentralizace bude spojeno se snížením regionální disparity měřené indexem rozptylu regionálního HDP/obyv. o 0,5762 procentního bodu

Vztah indexů decentralizace a regionální nerovnosti

EC (2011) a AER (2009)

6. Závěr

- ▶ **Byla potvrzena hypotéza pozitivního vlivu decentralizace na vývoj regionálních disparit**
- ▶ Decentralizace zvyšuje efektivnost veřejného sektoru, stimuluje regionální rozvoj a podporuje dlouhodobý hospodářský růst
- ▶ Negativními dopady decentralizace jsou její dodatečné náklady a dosahování nižších úspor z rozsahu při poskytování veřejných statků

402/09/0592; „EKONOMICKÁ
integrace a globalizace v
ekonomické teorii a realitě“
(2009–2011)

Děkujeme za pozornost